

Przemysław Jeżek

ROZLICZANIE UMÓW ZLECENIA I O DZIEŁO
– problemy oskładkowania i opodatkowania
z uwzględnieniem minimalnej stawki godzinowej

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.

Gdańsk 2017

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wstęp	9
I. Ogólna charakterystyka umów cywilnoprawnych	11
1. Umowa o dzieło	11
2. Umowa zlecenia	15
3. Umowa agencyjna	18
4. Zasada swobody umów	24
II. Minimalna stawka godzinowa dla umów zlecenia i umów o świadczenie usług	25
1. Przyjmujący zlecenie lub świadczący usługi	26
2. Wysokość minimalnej stawki godzinowej	29
3. Gwarancja minimalnej stawki godzinowej w treści umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług	29
4. Szczególna ochrona minimalnej stawki godzinowej	31
5. Potwierdzenie liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usługi – forma dokumentowa	33
6. Wyłączenia od stosowania minimalnej stawki godzinowej	37
7. Sankcje	41
8. Zmiany w ustawie o Państwowej Inspekcji Pracy	41
9. Przepisy przejściowe	42
III. Zasady podlegania ubezpieczeniom	45
1. Ogólne zasady podlegania ubezpieczeniom	46
2. Dokumenty zgłoszeniowe	48
3. Dobrowolne podleganie ubezpieczeniom	53
4. Okresy podlegania ubezpieczeniom	57
5. Wyrejestrowanie z ubezpieczeń	58
IV. Wysokość składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne	59
1. Stopy procentowe składek na ubezpieczenia społeczne	59
2. Zasady finansowania składek na ubezpieczenia społeczne	59
3. Stopa procentowa składki na ubezpieczenie zdrowotne	61

4. Roczne ograniczenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe	61
V. Dokumenty rozliczeniowe i terminy ich przekazywania do ZUS	67
1. Rodzaje dokumentów rozliczeniowych	67
2. Terminy opłacania składek na poszczególne ubezpieczenia	68
VI. Zasady ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne	71
1. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe	71
2. Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe	73
3. Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne	76
VII. Składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	79
1. Składka na Fundusz Pracy	79
1.1. Stopa procentowa składki na FP	81
1.2. Podstawa wymiaru składki na FP	81
1.3. Przychód z innych źródeł	84
2. Składka na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	85
2.1. Stopa procentowa składki na FGŚP	87
2.2. Podstawa wymiaru składki na FGŚP	87
3. Zwolnienie z opłacania składek na FP i FGŚP	88
VIII. Zasady poboru zaliczki na podatek dochodowy	91
1. Płatnik zaliczek na podatek dochodowy oraz termin przekazywania zaliczek	91
2. Zasady poboru zaliczki na podatek od umów cywilnych	92
3. Zasady poboru zryczałtowanego podatku	99
IX. Rozliczenie składkowo-podatkowe umów stanowiących jedyny tytuł do ubezpieczeń	103
1. Ogólne zasady podlegania ubezpieczeniom	103
2. Umowa zlecenia i umowa o dzieło zawarta w jednym podmiocie	104
3. Kontrakt menedżerski	109
4. Osoby współpracujące wykonujące pracę na podstawie zawartej umowy zlecenia	112
5. Umowa cywilnoprawna zawarta z własnym pracownikiem	115
5.1. Ustalenie podstawy wymiaru składek oraz zaliczki na podatek dochodowy	116
5.2. Umowa zlecenia wykonywana na rzecz własnego pracodawcy	120
6. Umowa zlecenia zawarta z osobą przebywającą na urlopie bezpłatnym lub urlopie wychowawczym	124
7. Umowa zlecenia wykonywana przez ucznia bądź studenta	128
7.1. Uczeń	131
7.2. Student	135

8. Umowa zlecenia zawarta z własnym pracownikiem będącym studentem	142
9. Umowa zlecenia zawarta z osobą mającą ustalone prawo do renty bądź emerytury	143
10. Umowa zlecenia zawarta przed 14 stycznia 2000 r.	143
11. Nieodpłatne wykonywanie umowy zlecenia a podleganie ubezpieczeniom	145
X. Zbieg tytułów do ubezpieczeń – umowa zlecenia i inne tytuły	147
1. Ogólne zasady podlegania ubezpieczeniom w przypadku zbiegu tytułów do ubezpieczeń	147
2. Zgłoszenie i wyrejestrowanie z ubezpieczeń w przypadku zawarcia kilku umów zlecenia u jednego zleceniodawcy	149
XI. Rozliczenie składkowo-podatkowe w przypadku zbiegu tytułów do ubezpieczeń kilku zawartych umów zlecenia	153
1. Zasady podlegania ubezpieczeniom obowiązujące do 31 grudnia 2015 r.	153
2. Zasady podlegania ubezpieczeniom obowiązujące od 1 stycznia 2016 r.	154
3. Rozpoczęcie wykonywania umów zlecenia w różnych terminach	156
4. Rozpoczęcie wykonywania umów zlecenia w tym samym dniu	173
5. Wypłata wynagrodzenia po rozwiązaniu umów	174
6. Objęcie ubezpieczeniami emerytalno-rentowymi w trakcie miesiąca kalendarzowego	183
7. Możliwość zmiany podlegania ubezpieczeniom	185
8. Niezdolność do pracy a prawidłowe ustalenie obowiązku ubezpieczeń społecznych	188
XII. Rozliczenie składkowo-podatkowe w przypadku zbiegu tytułów do ubezpieczeń: umowa zlecenia i inne tytuły	195
1. Umowa zlecenia i stosunek pracy	195
1.1. Umowa o pracę i stała stawka wynagrodzenia	195
1.2. Umowa o pracę i stawka godzinowa	202
1.3. Umowa o pracę a nieprzepracowanie pełnego miesiąca w związku z nieobecnością	207
1.4. Podjęcie zatrudnienia lub rozwiązanie umowy o pracy w trakcie zawartej umowy zlecenia	208
1.5. Umowa zlecenia i prowadzenie pozarolniczej działalności	213
1.6. Umowa zlecenia i pozarolnicza działalność oskładkowana na zasadach ogólnych	216
1.7. Umowa zlecenia i pozarolnicza działalność oskładkowana na zasadach preferencyjnych	222
1.8. Umowa zlecenia, pozarolnicza działalność i umowa o pracę	229
2. Umowa zlecenia i pobieranie zasiłku macierzyńskiego	232
3. Umowa zlecenia i prawo do renty lub emerytury	237

3.1. Kilka umów zlecenia	237
3.2. Umowa zlecenia i stosunek pracy	246
3.3. Umowa zlecenia oraz prowadzenie pozarolniczej działalności	248
XIII. Rozliczenie składkowo-podatkowe umowy o dzieło	253
1. Umowa o dzieło zawarta z własnym pracownikiem	253
2. Podleganie ubezpieczeniom w trakcie miesiąca kalendarzowego	256
3. Umowa o dzieło zawarta z osobą pobierającą zasiłek macierzyński	259
XIV. Korekty w związku z błędnym ustaleniem podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia	261
<i>A. Niedopłata składek na ubezpieczenia społeczne w wyniku błędnie złożonych dokumentów</i>	<i>262</i>
1. Uczniowie, studenci do 26. roku życia	262
1.1. Zapłata zaległych składek za byłego zleceniobiorcę	269
1.2. Zapłata składek za zleceniobiorcę	272
1.3. Potrącenie zaległych składek z bieżącego wynagrodzenia zleceniobiorcy	275
2. Brak wypłaty minimalnego wynagrodzenia za pracę a obowiązek podlegania ubezpieczeniom z zawartej umowy zlecenia	278
3. Rozwiązanie umowy o pracę a obowiązek podlegania ubezpieczeniom z umowy zlecenia	287
<i>B. Nadpłata składek na ubezpieczenia społeczne</i>	<i>292</i>
4. Nadpłata składek w wyniku niepoinformowania płatnika o osiągnięciu kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę	292
5. Nadpłata składek emerytalno-rentowych w związku z przekroczeniem rocznej podstawy wymiaru	304
XV. Przekwalifikowanie umów cywilnoprawnych	309
1. Zakwalifikowanie umowy o dzieło jako umowy zlecenia	310
2. Zakwalifikowanie umowy zlecenia jako umowy o pracę	314

Wykaz skrótów

- Dz.U. – Dziennik Ustaw
- EFTA – Europejskie Porozumienie o Wolnym Handlu
(European Free Trade Association)
- E-R-CH-W – (ubezpieczenie) emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe
- E-R-W – (ubezpieczenie) emerytalne, rentowe i wypadkowe
- E-R-Z-W – (ubezpieczenie) emerytalne, rentowe, zdrowotne i wypadkowe
- FGŚP – Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
- FP – Fundusz Pracy
- k.c. – ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny
(t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 380 z późn. zm.)
- k.p. – ustawa z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy
(t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1666)
- k.p.a. – ustawa z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania
administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.)
- kup – koszty uzyskania przychodu
- M.P. – Monitor Polski
- o.p. – ustawa z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa
(t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.)
- PIP – Państwowa Inspekcja Pracy
- p.s.w. – ustawa z 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym
(t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.)
- SA – sąd apelacyjny
- SN – Sąd Najwyższy
- u.m.w. – ustawa z 10 października 2002 r. o minimalnym
wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 2008
z późn. zm.)
- u.o.r.p. – ustawa z 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń
pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy
(t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1256)
- u.p.d.o.f. – ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób
fizycznych (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm.)

- US – urząd skarbowy
- wypadkowa – ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1242 z późn. zm.)
- ustawa o PIP – ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 640 z późn. zm.)
- ustawa o sus – ustawa z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 963 z późn. zm.)
- ustawa – ustawa z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 645 z późn. zm.)
- ustawa – ustawa z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 581 z późn. zm.)
- ustawa – ustawa z 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy zmieniająca o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1265)
- ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych